

הפעלת קבלני התחזוקה

באמצעות מחלקת המים

הקדמה - עיקרי הממצאים וההמלצות

כללי

1. עיריית בת-ים, באמצעות מחלקת המים, מפעילה שלושה קבלני שירות/אחזקה לביצוע פעולות הקשורות לאחזקת רשת המים בעיר, כמפורט:

- 1.1 חברת ארס רמות מנשה - לבדיקה, כיול ותיקון מדי מים.
 - 1.2 חברת אי.ס.י.סי. (ישראל) כימיקלים בע"מ - להספקת היפוכלורייט ומילוי החומר במיכלים המפוזרים בבארות המים בעיר.
 - 1.3 חברת אנימסקו בנייה פיתוח ותשתית בע"מ - לתיקונים ושיפוצים ברשת המים.
2. הביקורת בדקה את אופן ביצוע העבודות על-ידי החברות אל מול ההסכמים שנחתמו עמם, וכן את הפיקוח והבקרה של המחלקה על פעולתם של הקבלנים ועל אופן ביצוע התשלומים.

3. כללית, מבדיקת שלושת ההסכמים עולה, כי הקבלנים המופעלים על-ידי מחלקת המים מבצעים מלאכתם לשביעות רצונה המקצועי המלא של מנהלת המחלקה. תפעול הקבלנים תקין, החשבונות נבדקות ומאושרות על-ידי מנהלת המחלקה ובאופן כללי מתקיימת בקרה על פעילות הקבלנים. יחד עם זאת, הביקורת הצביעה על מספר ליקויים שמצאה באופן הפיקוח והבקרה על הקבלנים, כמפורט:

- 3.1 ליקוי מהותי עליו הצביעה הביקורת נוגע לעניין הפיגור המתמשך בהחלפת מדי המים בעיר. (החלפה אחת לשמונה-תשע שנים במקום אחת לחמש שנים) וזאת כתוצאה מאילוצים תקציביים של העירייה.
- 3.2 חברת ארס - רמות מנשה אינה מפרטת בדיווחי החודשיים את פירוט מדי המים בהם הוחלפו מכלולים.
- 3.3 מבדיקת החשבונות עולה, כי עדכוני המחירים בהתאם לשינויים במדד מתבצעים באופן לקוי ולא תואמים את ההסכם עם החברה. (במהלך הביקורת הוסדר ליקוי זה וקוּזו לחברה כספים בשל חיוב עודף).
- 3.4 נוהלי קבלת ההיפוכלורייט וחלוקתו למיכלים בבארות המים בעיר הינם לקויים וחובבניים, הביקורת הצביעה על הצורך ברישום נאות של הכמות המחולקת בכל אתר בטופס מסודר ובצירופו לתעודת המשלוח ולחשבונות, זאת על מנת לאפשר למנהלת המחלקה בקרה טובה יותר על התהליך. כמו-כן הצביעה הביקורת על כך, שהחברה מעלה את מחירי ההיפוכלורייט בשל עלייה בתשומות הייצור, זאת בשעה שעל-פי ההסכם השינוי במחירי ההיפוכלורייט נקבע על-ידי משרד המסחר והתעשייה.

פרק א': העסקת חברה לבדיקה, כיוול ותיקון מדי מים

1. כללי

1.1. הסכם בעניין בדיקה, כיוול ותיקון מדי מים, נחתם בין העירייה לבין חברת ארם רמות מנשה, ביום 1.3.2000, לתקופה של שנה אחת, וזאת לאחר שהצעתה של החברה זכתה במכרז זוטא 3/2000.

1.2. ההיקף הכספי לביצוע העבודות מסתכם בשיעור של כ- 271,000 אלף ש"ח, כולל מע"מ. היקף מדי המים המוחלפים נגזר מהתקציב העומד לרשות המחלקה.

1.3. בענף מדי המים מועסקים שני צוותים (כל צוות בן שני עובדים), בהחלפת מדי המים. בנוסף, אחד הצוותים מטפל גם בקריאות המתקבלות מהמוקד העירוני לתיקוני נזילות בצנרת המים וצוות נוסף מטפל גם בבירורי חשבונות מים על-פי בקשות המתקבלות ממחלקת ההכנסות. צוותי העבודה הקיימים מתאימים להיקף העבודה המתבצעת ולכמות מדי המים המוחלפים מדי שנה.

1.4. הביקורת בדקה את אופן יישומו של ההסכם שנחתם בין החברה לעירייה, תוך התייחסות לכמות מדי המים המטופלים מדי שנה.

2. הפיגור המצטבר בטיפול במדי מים

2.1. על-פי תקנות נציבות המים, יש להחליף את מדי המים אחת לחמש שנים. המשמעות היא, כי כל שנה יש צורך בהחלפת כ- 11,000 מדי מים מתוך כ- 55,000 בתי-אב בבת-ים.

2.2. הטבלה שלהלן מפרטת את כמות מדי המים שהוחלפו מדי שנה בעשור האחרון:

1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	השנה
5,312	4,329	6,790	7,189	6,956	5,792	7,405	7,065	7,943	8,495	כמות מדי המים שהוחלפה

2.3. מנתוני הטבלה עולה, כי על ציר הזמן מסתמנת ירידה במספר מדי המים המוחלפים מדי שנה. בחמשת השנים '95-'99, הוחלפו 30,526 מדי מים, המהווים רק 56% מתוך סך כל מדי המים אותם נדרש היה להחליף, זאת כתוצאה מהצמצום בהוצאותיה הכספיות של העירייה.

2.4. מבדיקת תדפיסי המחשב המשמשים את ענף מדי המים לצורך הכנת סידור העבודה היומי עלה, כי נכון לחודש יוני 2000, מדי המים המוחלפים הם ברובם משנת '93 ומיעוטם משנת '92.

2.5. המשמעות היא, כי מדי המים מוחלפים אחת ל- שמונה-תשע שנים. לדברי מנהלת המחלקה, במדי המים שאינם מוחלפים בזמן יש עיוותים במדידת הצריכה, ומניסיון מצטבר - לרוב, העיוותים בקריאת המונים הם לרעת העירייה.

2.6. יש קושי לקבל נתונים אמינים מדוייקים באשר לכמות המים האובדת בשל סטיות בקריאת מדי המים שאינם מוחלפים. לדברי מנהלת המחלקה, כ- 9% מכמות המים המופקים, או הנקנים ממקורות אובדים (מדובר בכ- 1 מליון קוב מים!!!) בחלקם בשל קריאה לא נכונה של מדי המים.

3. תוכנית העבודה להחלפת מדי המים

3.1. מדי המים מוחלפים בהסתמך על דוחות מחשב המפרטים את תאריך ההחלפה האחרון. מנהל ענף מדי מים מכין סידור עבודה מדי יום, בהסתמך על הדוחות המופקים עבורו. פעילות זו מתנהלת באופן תקין. הנתונים באשר להחלפת מד המים החדש, מספרו וקריאת המונה, מוקלדים למערכת המחשוב. בעבר, ההקלדה התבצעה על-ידי עובדי המחלקה. לפני כחודש עבר נושא זה לטיפול מחלקת ההכנסות.

4. תהליך מסירת מדי המים וקבלתם לאחר תיקון/שיפוץ

4.1. על-פי ההסכם, הקבלן מתחייב לבצע את העבודות במשך שבוע. נושא זה מתנהל באופן תקין. נקבע יום קבוע בשבוע, יום ה', שבו נציג החברה מגיע לבת-ים, מקבל מדי מים לשיפוץ/תיקון ומחזיר משלוח מדי מים מתוקנים שנלקחו שבוע קודם לכן.

4.2. מנהל ענף מדי המים מכין הזמנה-טופס משלוח (על טופס של ארם רמות מנשה), בציון כמות מדי המים, הקוטר, הסוג והוראת הביצוע (שיפוץ או כיוול). הטופס חתום על-ידי מנהל ענף מדי המים ועל-ידי נציג החברה המקבל את המשלוח לתיקון.

4.3. שבוע לאחר מכן מוחזרים מדי המים לאחר תיקונם, בצרוף תעודת משלוח, חשבונית והעתק ההזמנה. על החשבוניות מצויין פירוט העבודות שבוצעו, בצרוף המחירים.

4.4. עם קבלת המשלוח, חותם מנהל הענף על תעודת המשלוח ומעביר למשרדה של מנהלת מחלקת המים את העתקי ההזמנה, תעודת המשלוח והחשבונית שהתקבלה.

מנהל ענף המים מבצע בדיקה רק לעניין כמות מדי המים שהוחזרו מתיקון מול מספרם של מדי המים שנמסרו לתיקון. לא מתבצעת על-ידו כל בדיקה לעניין החשבוניות ופירוט המחיר שנגבה תמורת ביצוע העבודות. לדברי מנהלת המחלקה, אין בכך כל צורך. לדבריה, החשבוניות נבדקו על-ידה באופן אישי וכן על-ידי חשבת המחלקה.

5. בדיקת החשבוניות לתשלום

5.1. הביקורת בדקה את כל החשבוניות שהחברה הגישה לתשלום העירייה, החל מתחילתו של ההסכם.

5.2. בכל החשבוניות, פירוט מחירי העבודות שבוצעו תואם את המחירים כפי שמופיעים במפרט הטכני - ברשימת הכמויות והמחירים, המצורף להסכם.

5.3. יחד עם זאת, ממצאי הביקורת העלו מספר ליקויים המחייבים את התייחסות מחלקת המים, כמפורט:

5.3.1. החשבוניות שהחברה מעבירה לאישור העירייה בגין שיפוץ או תיקון מדי המים אינם עוברים כל בקרה של חשבת האגף או מנהלת האגף או עוזרה. מנהלת מחלקת המים פועלת ישירות מול אגף הכספים בכל הכרוך באישור תשלומים, תוך עקיפה של חשבות האגף.

5.3.2. בבדיקה עם חשבת אגף ההנדסה הסתבר, כי רק התב"רים של מחלקת המים עוברים דרכה. במצב עניינים זה, לאגף ההנדסה אין מידע מדויק על ניצול התקציב הרגיל של מחלקת המים, ובקרה אחר החשבוניות המוגשות לתשלום על-ידי חברת אי.סי.סי. וחברת ארם - רמות מנשה.

5.3.3. לדברי מנהלת המחלקה, דפוסי העבודה הקיימים בעיריית בת-ים, שלפיהם הליכי אישור הזמנות עבודה/חשבוניות מצריך בקרה ואישור בכמה תחנות, ובכלל זה גם אישור חשב האגף, אינם תואמים את אופי עבודתה של מחלקת המים ולפיכך היא אף קיבלה אישור מאגף הכספים להעביר אליהם ישירות חשבוניות (כמו, למשל, חשבוניות ממקורות ומנציבות המים). לדבריה, במידה שהיא תאלץ להעביר הזמנות עבודה וחשבוניות לאישור חשבת האגף, הדבר יגרום להאטת קצב העבודה של המחלקה, וזאת בשעה שאפיון הפעילות המתבצעת על-ידי מחלקת המים מצריך טיפול מהיר ומיוחד.

5.3.4. בדיקת החשבוניות, פירוט העבודות שבוצעו והחיוב הכספי העלתה, כי באותם המקרים שבהם מדי המים, בחלקם, זקוקים להחלפת מכלול, החברה מצרפת לחשבונית טופס עם פירוט מדי המים שהוחלף בהם מכלול, מספר מד המים וקריאת המונה. ראוי לציין, כי הדרישה מהחברה לפרט את הנתונים באשר למדי המים בהם הוחלף מכלול, נעשתה ביוזמתה של מנהלת המחלקה והיא אינה נדרשת על-פי החוזה. בביקורת נמצאו מקרים רבים שמהם עולה אי-התאמה בין החשבוניות (שבהם מפורט בכמה מדי מים הוחלף מכלול) לבין טופס הפירוט המצורף לחשבונית.

דוגמאות:

(1) הזמנה מתאריך 27/2/00 לשיפוץ 580 מדי מים. על-פי החשבונית (מס' 69422), ל-103 מדי מים הוחלף מכלול. בטופס הפירוט מצויינים פרטיהם של 43 מדי מים בלבד.

(2) הזמנה מס' 339744, מ-27/2/00 לשיפוץ עשרה מדי מים " 1 ½. על-פי החשבונית, שלושה מדי מים הוחלף מכלול. לא צורף דוח עם פירוט מדי המים.

(3) הזמנה מס' 33980 מ-30/3/00, לשיפוץ 331 מדי מים. על-פי החשבונית, ל-108 מדי מים הוחלף מכלול. בטופס הפירוט מצויינים פרטיהם של 28 מדי מים בלבד.

(4) הזמנה מס' 33988 מ-2/5/00, לשיפוץ שמונה מדי מים " 1 ½. על-פי החשבונית, לשישה מדי מים הוחלף מכלול. לא צורף דוח עם פירוט מדי המים.

(5) הזמנה מס' 33989 מ-8/5/00, לשיפוץ 120 מדי מים " ¾ + עשרה מדי מים " 1 על-פי החשבונית, ל-45 מדי מים הוחלף מכלול. לא צורף דוח עם פירוט מדי המים.

((מספר תעודת המשלוח המצויין על גבי החשבונית (40837), אינו תואם את מספר תעודת המשלוח המצורפת (14594).

(6) הזמנה מס' 33992 מ- 25/5/00, לשיפוץ 260 מדי מים. על-פי החשבונית, הוחלף מכלול ל- 85 מדי מים (5-3) וכן לשני מדי מים (10-7). לא צורף דוח עם פירוט מדי המים.

5.3.5. מבירור שערכה מנהלת המחלקה עם המפעל עלה, כי בשל התרשלות עובד של המפעל, לא דווחו באופן מלא כל מדי המים שבהם הוחלפו מכלולים.

5.3.6. בבדיקת החשבוניות נמצא, כי החברה מעדכנת את המחירים בגין השינויים במדד המחירים לצרכן, שלא על-פי המועדים שנקבעו לכך בהסכם. על-פי ההסכם, כמדד בסיסי ייחשב מדד המחירים לצרכן אשר יפורסם בחודש שלאחר החודש שבו חל המועד האחרון להגשת ההצעות למכרז. הואיל והמועד האחרון להגשת הצעות למכרז היה 14/2/00, לפיכך המדד הבסיסי הוא המדד שהתפרסם בתאריך 15.3.00 (מדד חודש 2/00), שעמד על 105.6. מהחשבוניות שנבדקו עולה, כי המדד הבסיסי נקבע על 105.3 (מדד חודש מרץ שהתפרסם ב- 15/4/00).

5.3.7. עדכון המחירים על-פי מדד המחירים לצרכן אמור להעשות בחודש הרביעי, השביעי, העשירי... וכך הלאה בכל שלושה חודשים. על-פי תנאים אלו, הפעם הראשונה שבה המחירים אמורים להשתנות בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן הינה חודש 6/00 (בהסתמך על המדד המתפרסם בתאריך 15/7/00), שהיה 107 נקודות. בפועל, החשבוניות משקפות שינויים במחירים מדי חודש, החל ממדד חודש 4/00 (שפורסם ב- 15/5/00) שעמד על 105.8 נקודות, כך גם שינוי נוסף במחירים בהסתמך על מדד חודש 5/00, שעמד על 106.7 נקודות. במהלך הביקורת, המחלקה פנתה לחברה לתיקון הליקויים. התקבל זיכוי עבור החיובים העודפים.

5.3.8. מנהלת המחלקה ערה לטעות ולחוסר תשומת הלב בבדיקת החשבוניות. לדבריה, זו פעם ראשונה שדבר מעין זה קורה בעבודה מול חברת ארם - רמות מנשה. יוקפד בעתיד על חישוב נאות של השינויים במדד ובנקודות הזמן המתבקשות על-פי החוזה.

5.4. על-פי ההסכם, הקבלן אחראי לתיקונים שבוצעו על-ידו במדי המים למשך שנתיים. על בסיס בדיקת החשבוניות נמצא, כי באותם המקרים שבהם מדי מים נשלחים לתיקון חוזר, התיקון מתבצע אכן ללא חיוב כספי, כפי שנקבע בהסכם.

6. ביטוח

6.1. על-פי ההסכם, הקבלן מתחייב לבטח את עובדיו, מועסקיו וכל צד ג' וכן את רכוש העירייה מפני כל נזק העלול להגרם להם.

לביקורת הוצגה הרחבה לפוליסה של המפעל ארם רמות מנשה, שלפיה הביטוח מכסה פעילות של המבוטחים (עיריית בת-ים ו/או ארם רמות מנשה), בשטח עיריית בת-ים, שיפוץ וכיול מדי מים. תוקף הפוליסה המורחבת הוא עד 31.3.2000. במחלקה אין עותק מפוליסת הביטוח. כמו-כן לא נמצא ברשות המחלקה עותק עדכני בתוקף של הרחבת הפוליסה.

לבקשת הביקורת, המחלקה פנתה למפעל על מנת לקבל עותק עדכני בתוקף של הפוליסה המורחבת. במהלך הביקורת נתקבלה הרחבה לפוליסה בתוקף עד 31.12.2000.

7. ערבות בנקאית

7.1. על-פי ההסכם, הקבלן מתחייב להפקיד ערבות בנקאית, צמודה למדד, בלתי מותנית, ניתנת לגבייה מיידית על-ידי העירייה, על סך 5% מגובה הצעתו במכרז. נבדק ונמצא, כי הערבות הבנקאית הופקדה כנדרש. תוקפה של הערבות הבנקאית מוארך מדי שנה במקביל להארכת ההסכם.

8. הביקורת ממליצה

- א. על העירייה לשקול בשנית את גובה התקציב שיעמוד לרשות מחלקת המים לצורך הטיפול בהחלפת מדי מים, וזאת מחד, לאור הפיגור ההולך וגדל בקצב החלפת מדי המים, ומאידך, מצבה הכספי הקשה של העירייה.
- ב. במסגרת ההוראות החדשות המתפרסמות עתה על-ידי גזברות העירייה לאגפים השונים, לפיהן כל החשבוניות ייבדקו על-ידי חשבי האגפים, יש להורות גם את חשבת אגף ההנדסה לקיים בקרה אחר חשבוניות מחלקת המים, וזאת לאחר שיעברו את אישורה של מנהלת המחלקה.
- ג. לוודא, כי לחשבוניות המציינות החלפת מכלולים מצורף דוח עם פירוט כל מדי המיסבהם הוחלף מכלול. (למרות שאינו נדרש בחוזה).
- ד. להקפיד על חישוב תוספת היוקר, כך שמדד הבסיס יהיה 105.6 נקודות. במקביל, יש לוודא, כי עדכון התעריפים ייעשה בהתאם למועדים המצויינים בהסכם ולא קודם לכן.
- ה. מנהלת המחלקה תדאג, כי יימצא ברשותה עותק מעודכן של פוליסת ביטוח, כולל הרחבתה לכיסוי הפעילות עבור עיריית בת-ים.

פרק ב': הסכם לאספקת היפוכלורית

1. כללי

- 1.1. הסכם בעניין אספקת היפוכלורית לחיטוי מי שתייה נחתם בין חברת אי.סי.סי (ישראל) כימיקלים בע"מ לבין העירייה, ביום 30.7.98, לתקופה של שנה אחת, וזאת לאחר שהצעתה של החברה נבחרה במכרז.
- 1.2. על-פי ההסכם, המחיר שנקבע לטונה של היפוכלורית היה 705 ש"ח.
- 1.3. בתקופה מ- 8/98 עד 6/00, סיפקה החברה 125 טון היפוכלורית.
- 1.4. הביקורת בדקה את אופן יישומו של ההסכם שנחתם בין החברה לעירייה.

2. סוג החומר וטיבו

- 2.1. על-פי ההסכם, הקבלן אמור לספק לעירייה חומר לחיטוי מי השתייה, בריכוז של 10% וטיבו אמור להיות מתאים לתקן הישראלי מס' 262 מחודש יולי 1990.
- 2.2. הן בתעודות המשלוח והן בחשבוניות לתשלום, לא מפורט מהו ריכוז החומר שסופק לעירייה, והאם טיבו תואם את הנדרש על-פי התקן הישראלי. לדברי מנהלת המחלקה, איכותו של החומר המסופק הינה אחידה לאורך זמן. במידה שריכוז החומר היה משתנה מעת לעת, היה הדבר מורגש מיידית בציוד המכויל - במשאבות, המספקות אינדיקציה ראשונה על ריכוז החומר. לדבריה, מנסיון מצטבר, מעולם לא היה צורך בשינוי הכיול של המשאבות, עובדה המלמדת על ריכוז קבוע של חומר, לאורך זמן.

3. תהליך ההזמנה והאספקה של החומר

- 3.1. על-פי ההסכם, העירייה תזמין את החומר מהספק בטלפון או בפקס ועל הקבלן לספקו תוך 48 שעות. בגין איחור באספקה נקבע סכום פיצוי קבוע של 1,000 ש"ח לכל 24 שעות איחור או חלק מהן.
- 3.2. בבדיקה עם העובד האחראי להזמנת החומר ולקבלתו עלה, כי הזמנת החומר אכן מתבצעת טלפונית, אולם אין רישום ותייעוד של מועד ההזמנה והכמות שהוזמנה ביומן מסודר. לדבריו, אספקת החומר מתבצעת למחרת ההזמנה ולא זכור לו מצב שבו התעכבה אספקת החומר מסיבה כלשהי.
- 3.3. הביקורת מצאה, כי נוהלי קבלת ההיפוכלורית לקויים וחובבניים כמוצג בבדיקה שנערכה ביום 3.7.2000, בעת חלוקת היפוכלורית בשש בארות מים ברחבי העיר:
 - 3.3.1. בוצעה חלוקת היפוכלורית בשישה בארות מים. בהזמנה הטלפונית לא צויינה כמות ההיפוכלורית המבוקשת אלא הזמנה מיכלית.
 - 3.3.2. משיחה עם הנהג המוביל עלה, כי בשירות החברה שני סוגי מיכליות: קטנה, שהקיבולת שלה היא 3,650 ליטר (משקל 4.380 טון) וגדולה, בקיבולת של כ- 7,500 ליטר.
 - 3.3.3. בשש בארות המים בהם מילאו את המיכלים בהיפוכלורית נמצא, כי המיכלים מלאים בחלקם. בכל אחד מהמיכלים היתה קיבולת מסויימת של נוזל. המיכלים מולאו עד לקיבולת המכסימלית.

- 3.3.4. מיכלי הקיבול של ההיפוכלורייט הינם שקופים (למעט שני מיכלים), וניתן לראות מהו גובה הנוזל בכל מיכל.
על המיכלים אין סימון חיצוני (סרט מדידה), המציין את מספר הליטרים או המשקל, בנקודות שונות, לאורכו של המיכל.
- 3.3.5. עובד מחלקת המים הגיע לחלוקת החומר מצויד במוט עץ שסומן במידות אורך. לשאלת הביקורת האם מוט המדידה משמש באופן קבוע למדידת כמות החומר במיכל לפני מילויו השיב, כי זו פעם ראשונה שהוכן מוט למדידה.
- 3.3.6. הביקורת בדקה עם מפעיל המיכלית כיצד ניתן לדעת איזו כמות חומר נותרה במיכלית לאחר מילוי המיכלים בבארות המים.
לדבריו, במידה שהמיכלית המובילה את הכלור מתרוקנת לגמרי, המשאבה משמיעה רעשים (בשל יניקת אוויר) ויש צורך להפסיק את פעולתה. במצב זה המיכלית ריקה.
לדבריו, ב- 99% מהמקרים המיכלית מתרוקנת לחלוטין. רק לעתים נדירות נותר חומר במיכלית, אזי יש לבצע חישוב באשר לכמות החומר שסופקה.
- 3.3.7. עובד מחלקת המים רשם במהלך מילוי המיכלים על גבי פתק קטן את הכמות שסופקה. במיכלים שבהם היתה כמות חומר לפני תחילת המילוי, נעשה על-ידו חישוב של מספר הליטרים ומשקלם, שהמיכל הכיל טרם מילוי.
- 3.3.8. בסיום סבב המילוי, נרשמה תעודת משלוח. סך הכל סופקו ביום זה 3,600 ליטרים שהם 4.320 טון.
- 3.3.9. עובד מחלקת המים אינו מצויד בטופס שבו נרשמת כמות הנוזל הנמצאת בכל מיכל טרם מילוי וסך הכל כמות הנוזל שמולאה במיכל. הביקורת סבורה, כי טופס זה במידה שיצורף לתעודת המשלוח, אמור לשמש ככלי בקרה למנהלת המחלקה בעת אישור החשבוניות. (בתום הביקורת הוסדר נושא זה).

4. בדיקת חשבוניות

- 4.1. נבדקו כל החשבוניות, החל מתאריך 13.8.98 ועד 27.6.00, סך הכל 32 חשבוניות. לכל אחת מהחשבוניות שנבדקו צורפה תעודת המשלוח. נמצא מתאם מלא בין הכמות שסופקה על-פי תעודות המשלוח לכמות המפורטת בחשבוניות. כל החשבוניות נבדקו ואושרו על-ידי מנהלת המחלקה.
- 4.2. הביקורת סבורה, כי בקרת מנהלת המחלקה אחר החשבוניות אינה מספקת, כל עוד לתעודת המשלוח (המפורטת רק את מספר הטונות הכולל שסופקו), לא יצורף גליון בחתימת האחראי עם פירוט של כמות ההיפוכלורייט שסופקה בכל אחת מהבארות. (ראה דוגמת הצעה לטופס).
- מנהלת המחלקה הבהירה, כי לעובדיה נסיון רב בקבלת ההיפוכלורייט, הם יודעים להעריך מהי כמות הנוזל הנמצאת במיכל טרם מילוי וטעויות, במידה שישנן, הן מזעריות. יחד עם זאת, מקובלת עליה גישת הביקורת שלפיה, עובד המחלקה המקבל את ההיפוכלורייט ידווח על הכמות שסופקה לכל אחת מהבארות בטופס מסודר שיצורף לחשבונית ולתעודת המשלוח.
- 4.3. על-פי ההסכם, המחיר לטון היפוכלורייט נקבע על 705 ש"ח. השינוי במחירים אמור להתבצע ב- 1 לחודש הרביעי, השביעי, העשירי לתקופת ההסכם, לפי שיעור עלות המחירים של ההיפוכלורייט, כפי שיאושר על-ידי משרד המסחר והתעשייה במסגרת חוק יציבות המחירים, במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו - 1985.

4.4. מבדיקת החשבונות עלה, כי עדכון מחירי ההיפוכלורית התבצע בנקודות הזמן הבאות:

8.11.98 - 766 ש"ח.

10.6.99 - 820 ש"ח.

14.6.00 - 870 ש"ח.

4.5. שלא כפי שנקבע בהסכם, שלפיו השינוי במחירי ההיפוכלורית כפוף לעליית המחירים כפי שתאושר על-ידי משרד המסחר והתעשייה ובעיגונה בחוק, חברת אי.סי.סי (ישראל) כימיקלים בע"מ, העלתה את המחירים בעקבות עלייה בתשומות הייצור של החברה המייצרת - תעשיות אלקטרוכימיות (1952) בע"מ. ברשות המחלקה אין כל מסמך המפרט מה היה המחיר המאושר של היפוכלורית על-ידי משרד המסחר והתעשייה, בנקודות הזמן בהן שונו המחירים. מנהלת המחלקה אינה רואה בכך כל פגם, זאת משום שהמחירים התעדכנו בנקודות זמן המאוחרות יותר מנקודות הזמן שנקבעו בהסכם, עליית המחירים אינה מופרזת ותואמת את מדד מחירים סיטוניים, תפוקת תעשייה.

4.6. בשונה מעמדתה של מנהלת המחלקה, בדיקת הביקורת העלתה, כי עדכון מחירי ההיפוכלורית היה בשיעור גבוה יותר משיעור עליית המדד. כך, למשל, בתקופה נובמבר 98-יוני 99, עלה מדד מחירי תפוקת תעשייה ב-0.3%, בעוד מחירי ההיפוכלורית עלו ביוני 99 ב-7%, בהשוואה למחירים בנובמבר 98.

4.7. בתום הביקורת, לאור הערות הביקורת, פעלה מנהלת המחלקה לאיתור מסמכים ממשרד התעשייה והמסחר, על מנת לבדוק מהו המחיר הרשמי של היפוכלורית והאם הוא תואם את המחירים הנקבעים על-ידי משרד התעשייה והמסחר. מהבדיקה עלה, כי הפעם האחרונה שבה פרסם משרד התעשייה והמסחר עדכון למחירי היפוכלורית היה ב-6.8.97, היינו כשנה לפני החתימה על החוזה הנוכחי לאספקת היפוכלורית. בתקופת הביניים שבין אוגוסט 97 ועד 15.2.99, מועד בו הוסר סופית הפיקוח על מחירי היפוכלורית, לא פרסם מסחר התעשייה והמסחר כל שינוי במחירים. עניינית, נמצא, כי חברת אי.סי.סי העלתה את מחיריה בנקודות הזמן כמפורט בסעיף 4.4, בדיוק באותו השיעור שבו הועלו המחירים על-ידי החברה המייצרת (תעשיות אלקטרוכימיות (1952) בע"מ) ושממנה היא קונה את ההיפוכלורית.

5. הארכת ההסכם

5.1. תוקף ההסכם שנחתם עם חברת אי.סי.סי (ישראל) כימיקלים בע"מ הינו ל-12 חודשים, כאשר העירייה רשאית להאריכו לתקופה של 48 חודשים נוספים או חלק מהם.

נבדק ונמצא, כי התבצעו כנדרש שתי הארכות, לתקופות זמן נוספות: יולי 99 עד יולי 2000 ו-יולי 2000 עד יולי 2001.

6. ערבות בנקאית

6.1. נבדק ונמצא, כי החברה המציאה ערבות בנקאית צמודה למדד, בלתי מותנית וניתנת לגבייה מיידית בסך של 6,000 ש"ח, כנדרש על-פי ההסכם. תוקף הערבות מוארך מדי שנה, בשנה נוספת, במקביל להארכת תוקף ההסכם.

7. ביטוח

7.1. על-פי החוזה, החברה אחראית לנזקים שייגרמו לרכוש העירייה או צד ג' והיא מתחייבת לפצות ולשפות את העירייה בגין כל תביעה שתוגש נגדה על-ידי צד ג' עקב עבודותיה. החברה אמורה להמציא לעירייה את העתקי הפוליסות.

7.2. בביקורת הסתבר, כי ברשות המחלקה העתק פוליסה שתוקפה פג בנובמבר 198'. בפוליסה זו אין כל אזכור לכך שהעירייה מבוטחת באמצעות הפוליסה של החברה.

7.3. לבקשת הביקורת נעשתה פנייה לחברה במטרה לקבל עותק עדכני של פוליסת הביטוח. נתקבלה פוליסה שתוקפה עד סוף דצמבר 2000, הכוללת סעיף בדבר אחריות צולבת לטובת עיריית בת-ים.

7.4. מנהלת המחלקה הבהירה, כי מדובר בחברה רצינית בעלת שם טוב עם הרבה צרכנים. יחד עם זאת, מקובל עליה שיש צורך לוודא, כי ברשות המחלקה תימצא פוליסת ביטוח תקפה.

8. הביקורת ממליצה

- א. לנהל יומן לרישום מועדי הזמנת היפוכלוריט והכמות שהוזמנה.
- ב. על העובד האחראי להזמנת ההיפוכלוריט ולקבלתו, לנהל רישום של כמות ההיפוכלוריט שסופקה לכל אחד מהמיכלים בבארות המים, בחתימתו. סיכום הכמות שסופקה יירשם על גבי תעודת המשלוח. יומן זה ישמש את מנהלת המחלקה לצורך בקרה בעת אישור החשבונות לתשלום.
- ג. מנהלת המחלקה תוודא, כי שינוי במחירי ההיפוכלוריט יאושר על-ידה רק במידה שיוצג לפנייה אישור לעליית מחירים על-ידי היצרן.
- ד. מנהלת המחלקה תוודא, כי ברשותה, בכל עת, פוליסת ביטוח תקפה.

פרק ג': העסקת חברה לתיקונים ושיפוצים ברשת המים

1. כללי

- 1.1. הסכם בעניין תיקונים ושיפוצים ברשת המים נחתם בין העירייה לבין חברת אנימסקו בנייה פיתוח ותשתית בע"מ, ביום 7.3.2000, וזאת לאחר שהצעתה של החברה זכתה במכרז זוטא 2/2000.
- 1.2. תוקף ההסכם הינו לשנה, כאשר לעירייה יש זכות להאריך את תוקפו לתקופה או תקופות נוספות שלא יעלו על תקופה של ארבע שנים ממועד תום תוקפו של ההסכם.
- 1.3. ההיקף הכספי המשוער לעבודות נקבע על 300,000 ש"ח (כולל מע"מ).
- 1.4. הביקורת בדקה את אופן יישומו של ההסכם שנחתם בין החברה לעירייה.

2. בדיקת חשבונות ויומני עבודה

- 2.1. על-פי החוזה, הקבלן אמור להגיש חשבון חלקי, אחת לחודש, שיכלול את כל העבודות הנפרדות שבוצעו על-ידו באותו חודש.
- 2.2. נכון למועד הביקורת (8/2000), מתחילתו של החוזה, הקבלן הגיש חשבון חלקי אחד בלבד, עבור חודש אפריל 2000, שכלל פירוט עבור שלוש עבודות שבוצעו בחודש מרץ 2000, שלוש עבודות שבוצעו בחודש אפריל 2000 וחמש עבודות שבוצעו בחודש מאי 2000 זאת בשעה שחשבון חודשי אמור להכיל רק את פירוט העבודות שבוצעו בחודש שעברו הוגש החשבון.
- 2.3. נבדקו כל מחירי החלפים ושעות העבודה שפורטו על-ידי הקבלן בחשבון שהוגש עבור חודש אפריל 2000, בכל אחת מ-11 העבודות שבוצעו על-ידו. נמצא, כי כל המחירים שפורטו על-ידי הקבלן תואמים את שנקבע בחוזה. באופן כללי, הפיקוח של המחלקה על החשבון שהקבלן מגיש הינו הדוק והוא מתבצע באופן קפדני וטוב.
- 2.4. יומני העבודה מנוהלים כנדרש על-פי החוזה. לכל אחת מהעבודות שבוצעו נוהל רישום מסודר של התאריך והשעה שבה הקבלן קיבל הודעה על התקלה, תאור הבעיה, הכתובת ומספר הפנייה של המוקד העירוני. באשר לדיווח הקבלן על ביצוע העבודה, יומני העבודה מפרטים את שעת תחילת העבודה וסיומה, תאור ביצוע של העבודה ופירוט החומרים והחלפים בהם השתמש הקבלן. באותם המקרים בהם הוחלפו חלקים והתבצעה עבודה מורכבת, מצורפת סכימה ליומן העבודה, כנדרש על-פי החוזה. היומנים חתומים הן על-ידי הקבלן והן על-ידי סגן מנהל המחלקה.
- 2.5. במספר מקרים נמצא פער של שעות רבות, לעתים אף יום או יותר, בין שעת דיווח המוקד העירוני על תקלה לשעה שבה הקבלן קיבל מהמחלקה הודעה על הצורך בתיקון. מבירור עם סגן מנהל המחלקה עלה, כי מדובר במקרים בהם צוות המחלקה ניסה לטפל בבעיה בכוחות עצמו.
- 2.6. כללית, בכל המקרים בהם הופעל הקבלן על-ידי המחלקה, הקבלן התחיל את עבודתו בתוך פרקי זמן, כנדרש על-פי החוזה. סגן מנהל המחלקה נמצא בשטח, מפקח על ביצוע העבודה וחותם עם סיומה.

3. ביטוח

3.1. על-פי סעיף 6 לחוזה, הקבלן אמור לבטח את העבודה ואת עובדיו ולהוציא פוליסת ביטוח בשם העירייה כנהנית נוספת. הפוליסה אמורה לכסות נזקים לקבלן, לעובדיו, לצד ג' או לעירייה, נזקי גוף, לרכוש מאיזו סיבה שהיא, כתוצאה מאופן ביצוע העבודה במעשה או במחדל.

3.2. לביקורת הוצגה הרחבה לפוליסת ביטוח לכיסוי עבודות עבור עיריית בת-ים, בתוקף עד 10.10.2000.

הביקורת מעירה, כי הפוליסה המורחבת אינה מכסה אובדן או נזק הנובעים מתאונות אשר תגרמנה בשל חומרים או עבודה לקויים או תכנון לקוי. דבר זה אינו מתיישב עם סעיף 6 ב' לחוזה, שלפיו הפוליסה אמורה לכסות נזקי גוף ורכוש כתוצאה מאופן ביצוע העבודות במעשה או במחדל.

4. ערבות בנקאית

4.1. קיימת ערבות בנקאית לטובת העירייה, בתוקף עד סוף דצמבר 2000, כנדרש על-פי ההסכם.